

FK/2818/MB/LGS/31/2016

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2016 r.

Do druku nr 811

SEKRETARIAT ZŁOŻY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 12. 09. 2016

Pan Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 16 sierpnia 2016 r., sygn. 6MS-WP/173/235/16, w sprawie wyrażenia opinii do projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki (projekt z dnia 1 sierpnia 2016 r.; dalej Projekt), uprzejmie informuję, że Stowarzyszenie Federacja Konsumentów pragnie zgłosić następujące uwagi Projektu.

Federacja Konsumentów (dalej: FK) jest niezależną, pozarządową organizacją konsumencką, której celem statutowym jest ochrona praw konsumentów. FK pozytywnie ocenia rozwiązania zaproponowane w Projekcie. Z całą pewnością przyczynią się one do polepszenia sytuacji wielu konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, związanej z gwałtownym wzrostem kursu franka szwajcarskiego (CHF). Coraz więcej konsumentów zwraca się do FK z problemem dotyczącym spłaty swojego kredytu hipotecznego walutowego: indeksowanego, bądź denominowanego. Problemy ze spłatą wiążą się ze wzrostem kursu CHF, jak również wzrostem kosztów obsługi kredytu. Zawierając kilka lat

Strona | 1

temu przedmiotowe umowy kredytu konsumenci nie zdawali sobie sprawy z ryzyka walutowego, niemożliwy był do przewidzenia tak gwałtowny wzrost ich zadłużenia. Banki całe ryzyko związane ze wzrostem kursy waluty obcej przerzuciły na konsumentów, którzy w większości przypadków twierdzą, że nie zostali w sposób odpowiedni powiadomieni o ryzyku walutowym. Należy podkreślić, że w obrocie cywilnoprawnym między profesjonalistami a konsumentami występuje charakterystyczna przewaga tych pierwszych. Na bankach, jako profesjonalistach, ciąży obowiązek wykonania umowy z należytą starannością, wymaganą w stosunkach tego rodzaju z uwzględnieniem zawodowego charakteru prowadzonej przez nich działalności. Natomiast konsumenci nie mają możliwości negocjowania warunków proponowanej umowy. Ich rola sprowadza się do podpisania kontraktu bądź jego odrzucenia w całości. Powoduje to niebezpieczeństwo, że przedsiębiorca w umowie narzuci konsumentowi klauzule, które nie będą dla niego korzystne i rażąco naruszające jego interesy.

Wątpliwości FK budzi również prawny charakter umów kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej, w których zadłużenie konsumenta jest wyrażone w złotych i dopiero na mocy dodatkowych ustaleń z Bankiem przeliczane na walutę obcą. W takiej sytuacji można zastanowić się czy takie kredyty nie udają tylko kredytów w walucie.

Zgodnie z art. 69. ust. 1. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2015.128; dalej- prawo bankowe): *„Przez umowę kredytu Bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu”*. Zatem zgodnie z definicją ustawową kredyt to udostępniona do dyspozycji kredytobiorcy określona kwota środków pieniężnych, a w przypadku kredytów indeksowanych były to złotówki, a nie franki czy inna waluta obca.

Abstrahując od powyższych wątpliwości FK pragniemy również zgłosić następujące uwagi do Projektu:

1. w art. 4 ust. 1 Projektu wskazano, że: *„Przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i umów pożyczki, o których mowa w art. 1, zawartych w terminie od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 26 sierpnia 2011 r.”*. Przedmiotowy zapis budzi wątpliwości FK w zakresie objęcia przepisami ustawy wyłącznie umowy zawarte do dnia 26

sierpnia 2011 r. . Nie możemy wykluczyć w przyszłości problemów konsumentów, którzy otrzymają kredyt w walucie po wejściu w życie ustawy. Zdaniem FK ustawa powinna mieć zastosowanie do umów zawartych od dnia 1 lipca 2000 r. Natomiast nie powinno się wyznaczać terminu końcowego, jeżeli jednak ustawodawca tak zdecyduje powinien być to termin przynajmniej 1 lipca 2014 r. tj. data wejścia w życie Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego Od tej daty Banki nie mogą udzielać kredytów hipotecznych w walutach obcych, jeśli klient nie osiąga w nich trwałych dochodów. Jednak co raz częściej konsumenci osiągają zarobki w walutach obcych;

2. w art. 5 ust. 1 Projektu wskazano termin 6 miesięcy na złożenie przez konsumenta wniosku o udzielenie pisemnej informacji o zastosowaniu lub niezastosowaniu przez kredytodawcę rozwiązań o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy. Zdaniem FK jest to zbyt krótki okres dla konsumentów. Zalecamy przedłużenie tego terminu przynajmniej do jednego roku;
3. w art. 6 i art. 7 Projektu zawarto wzory służące do obliczania, jaka kwota spreadu zostanie zwrócona kredytobiorcy. Dokonano tu rozróżnienia na kredyty indeksowane i denominowane. Oba wzory co prawda, jako kurs odniesienia biorą pod uwagę kurs waluty wyznaczony przez NBP. Natomiast obawy FK budzi fakt, że w przypadku kredytów (pożyczek) indeksowanych mowa jest o kursie sprzedaży NBP, zaś w przypadku kredytów (pożyczek) denominowanych o kursie kupna NBP. Te różnice zdaniem FK spowodują, że osoba która zawarła umowę kredytu (pożyczki) indeksowanej otrzyma wyższą kwotę zwrotu niż osoba, która zawarła umowę kredytu (pożyczki) denominowanej.;
4. w art. 11 ust. 2 i art. 11 ust. 3 Projektu dokonano podziału kredytu (pożyczki) indeksowanego, jak również denominowanego, a granicą podziału jest kwota kapitału w wysokości 350 000 zł. FK nie widzi powodu podziału kredytów (pożyczek) i proponuję wykreślenie wskazanego podziału i zastosowanie do wszystkich umów rozwiązań które w Projekcie mają zastosowanie wyłącznie do umów, w których kwota kapitału kredytu nie przekracza 350 000 zł.;
5. w art. 15 Projektu wskazano, że: „ *W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przez kredytobiorcę obowiązków wynikających z ustawy, konsumentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 0,01 % kwoty kapitału*

kredytu pozostałego do spłaty na dzień wejścia w życie ustawy za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu danego obowiązku". FK sugeruje wprowadzenie art. 15 ust. 2, w którym wprost będzie wskazane, że powyższe nie wyłącza możliwości dochodzenia roszczeń przez konsumenta na zasadach ogólnych przewidzianych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.jedn. Dz. U. 2016, poz. 380 z późn. zm.).

Na koniec zwracamy się z prośbą o uwzględnienie naszej organizacji w dalszych pracach legislacyjnych.

Łożę wyroczni szacunku,

Federacja Konsumentów
Prezes Rady
Ryszard Piątkowski

Warszawa, dnia 5 września 2016 r.

R-20160905-001

SEKRETARIAT Z-CY SZEFKA KS

L. dz.

Data wpływu 12. 09. 2016...

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szymon Parie,

W imieniu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów uprzejmie dziękuję za przesłanie projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki (pismo z 16 sierpnia 2016 r., znak pisma GMS-WP-173-235/16).

Jednocześnie informujemy, że nie wnosimy uwag do treści powyższego projektu, ponieważ nie dotyczy on zakresu działalności zawodowej biegłych rewidentów.

2 podwójnie,

PREZES
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

[Signature]
Krzysztof Burnos